

SYNODIKONUL ORTODOXIEI

care se citește în Duminica Ortodoxiei

A. SYNODIKONUL EPOCII MACEDONENILOR

1. Synodikonul original al Icoanelor (843)

Mulumire aniversara datorata lui Dumnezeu în ziua în care am recîstigat Biserica lui Dumnezeu, împreună cu arătarea dogmelor evlaviei și rasturnarea împietatilor rautatii.

Urmând vorbelor profetice, cedînd îndemnurilor apostolice și instruiti de istoriile evanghelice, praznuim (astazi) ziua înnoirii. Căci zice Isaia „sa se înnoiasca ostroavele înaintea lui Dumnezeu" (Is. 41, 1; 46, 16), facînd desigur aluzie la bisericile cele dintre neamuri - iar biserici nu sunt doar simplu edificiile și stralucirile templelor, ci și deplinatatea binecredinciosilor adunati în ele, ca și imneleși doxologiile cu care aceia cinstesc Dumnezeirea. Iar Apostolul, sfatuindu-ne acelasi lucru, ne îndeamna „sa umblam întru înnoirea vietii" (Rom. 6, 4), și poruncește ca, „daca este cineva în Hristos faptura noua" (2 Cor. 5, 17), sa se reînnoiasca (2 Cor. 4, 16; Colos. 3, 10; Rom. 12, 2). Iar cuvintele Domnului s-au făcut și ele întocmire profetica, căci zice „și era sarbatoarea înnoirii (Templului) în Ierusalim și era iarna" (In. 10, 22), arătînd prin aceasta fie iarna spirituala în care neamul iudeilor misca împotriva obstescului Mântuitor furtunile și agitatiea urii sale mînjite cu omor, fie pe cea care lovește simturile trupului prin prefacerea aerului în ger. Și într-adevar, și peste noi a trecut (acum) iarna, dar nu cea (a firii) care se întîlnește de obicei, ci cea (spirituala a ereziei și) care revarsa asprimea rautatii celei mari cu adevărat. Dar (în cele din urma) ne-a înflorit și noua primavara cea prielnică harurilor lui Dumnezeu și întru care ne-am și adunat laolalta sa aducem lui Dumnezeu multumita pentru secerisul celor bune, încît putem zice și noi cu Psalmistul: „vara și primavara Tu le-ai plasmuit pe ele. Adu-ti aminte de aceasta" (Ps. 73, 17-18).

Căci într-adevăr Dumnezeul minunilor a zdrobit pe vrăjmasii cei ce au ocărit pe Domnul și au necinstit sfînta închinare adusă Lui în sfîntele icoane, pe cei înăltati și semeti în împietătile lor, și a zvîrlit la pămînt trufia apostaziei; n-a trecut cu vederea glasul celor ce strigau către El: „Adu-ti aminte Doamne, de ocara robilor Tăi, pe care o port în sînul meu de la multe neamuri, cu care m-au ocărit vrăjmasii Tăi, Doamne, cu care a ocărit pretul (antállagma) Unsului Tău" (Ps. 88, 49-50); iar pretul Unsului sînt cei eliberati prin moartea Lui prin cuvântul propovăduirii și întipărireă prin icoane, prin care anume se cunoaște de către cei răsкупăratî marea lucrare a iconomieii Lui celei (înfăptuite) prin Crucea și Patimile Sale, ca și prin minunile Lui celei dinainte și după Cruce, și

de unde imitatie Patimiriilor Lui trece la Apostoli, de acolo la Martiri, si prin ei, coboară pînă la Mărturisitori si Asceti. De aceasta oara cu care au ocărit vrăjmasii Domnului, cu care au ocărit pretul Unsului Său aducându-si aminte Dumnezeul nostru, miscat înlauntrul Său si înduplecat fiind de cererile Maicii Sale, ale Apostolilor si ale tuturor Sfinților care au fost împreună-batjocoriti cu El si împreună-ocăriti cu icoanele Lui - ca, precum au pătimit împreună cu El în trupul lor, tot astfel, în chip firesc, să aibă împreună parte comună cu El si în ocările cele împotriva icoanelor Lui -, aducîndu-si deci aminte de ele, a lucrat astazi ceea ce sfătuisse ieri, si a înfăptuit si a două oară ceea ce savîrsise întia oară. Căci prima oara, după multi ani de dispretuire si necinstire a sfințelor icoane, a întors evlavia la ea însăsi, iar acum, a două oara, după aproape treizeci de ani (de persecutii) au rânduie si nouă, nevrednicilor, eliberarea din necazurile noastre, izbăvirea de cei ce ne chinuiau, reproclamarea dreptei credinței, întărirea închinării la icoane si prăznuirea ce ne aduce toate cele mîntuitoare. Căci în icoane vedem Patimile Domnului cele pentru noi: Crucea, Mormîntul, îngroparea si prădarea Iadului, luptele martirilor si cununile lor, însăsi Mîntuirea pe care Cel dintîi al nostru judecător (arbitru), răsplătitor si încununat „a lucrat-o în mijlocul pămîntului" (Ps. 73, 12). Acest praznic îl serbăm deci noi astăzi, întru care, împreună bucurîndu-ne si împreună-veselindu-ne prin rugaciuni si litanii, strigăm în psalmi si cîntari: „Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu esti Dumnezeul nostru, singurul carele faci minuni" (Ps. 76, 14-15). Căci pe cei ce dispretuiau slava Ta i-ai făcut de rîs, iar pe cei ce au cutezat cu semetie împotriva icoanei Tale, i-ai arătat ca niste fricosi si fugari.

Aceasta deci în ce priveste multumirea fată de Dumnezeu si triumful Domnului asupra celor potrivnici; în ce priveste luptele si isprăvile cele împotriva iconomahilor, ele vor fi arătate pe larg într-un alt cuvînt si relatere mai extinsa. Acum însă, în chip de odihna după trecerea pustiei, intrati în posesiunea Ierusalimului duhovnicesc si imitînd astfel istoria mozaică, sau mai degrabă din porunca dumnezeiască, am socotit drept si îndatorat lucru a grava în inimile fratilor, ca pe o lespede alcătuită din blocuri mari de piatră si pregătită anume pentru primirea scrierii, binecuvîntările ce se cuvîncelor ce păzesc legea ca si blestemele căroră li se supun pe ei însăsi cei ce o încalca.

Drept care zicem acestea:

- Celor ce mărturisesc venirea (si prezenta =parousia) în trup a Cuvîntului lui Dumnezeu cu cuvîntul, cu gura, cu inima, cu mintea, în scris si în icoane, vesnică fie memoria.

- Celor ce cunosc deosebirea după firi a unicului si aceluiași ipostas a lui Hristos, si îl atribuie lui (însusirile de) creat si necreat, văzut si nevăzut, pătimitor si nepătimitor, circumscris si necircumscris,

atribuind firii dumnezeiesti pe acelea de necreată, nevăzută și cele asemenea, atât prin cuvânt cât și prin icoane, vesnică fie memoria.

- Celor ce cred și vestesc cuvintele Evangheliei prin litere iar faptele ei prin figuri (sau imagini) și ca, și una și alta, și vestirea prin cuvinte și întărirea adevărului lor prin icoane, concura fiecare spre unul și același folos, vesnică fie memoria.

- Celor ce-si sfintesc buzele prin cuvântul (Evangheliei), și apoi, prin același cuvânt, (sfintesc) și pe cei ce-l ascultă, și mai știu și vestesc că prin augustele icoane se sfintesc în mod asemănător și ochii celor ce le văd, iar mintea se înalță și ea prin ele spre cunoasterea lui Dumnezeu, ca de altfel și prin dumnezeiestile temple, prin vasele sacre și prin celelalte obiecte sfinte, vesnică fie memoria.

- Celor ce știu că toiagul, tablele, chivotul, candelabrul, masa și altarul tamâierii (din Legea Veche) preînfațisau și prefigurau pe Prea Sfânta Fecioară, de Dumnezeu Născătoarea Maria, și că acestea o prefigurau doar, dar nu era însăși acele lucruri, ci ea a fost fiică și rămîne după nasterea lui Dumnezeu fecioară, și de aceea în icoane înfațisează mai degrabă însăși fiica decât schita ei umbratică în tipuri, vesnică fie memoria.

- Celor ce cunosc și primesc vedeniile Profetilor după cum le-a configurat și întipărit însăși Dumnezeu, cred în cele ce corul Profetilor a relatat că au văzut, și tin astfel cu tărie Predania scrisă și nescrisă transmisă Părintilor prin Apostoli, drept pentru care și înfațisează și cinstesc în icoane aceste sfinte (realități dumnezeiesti), vesnică fie memoria.

- Celor ce înțeleg bine pe Moise grăind: „Luati seama la voi însăși ca, în ziua în care Domnul Dumnezeu a grăit în Horeb pe munte, ați auzit glasul cuvintelor Lui, dar chip n-ați văzut” (Dt. 4, 12 și 15), și știu să răspundă drept: dacă am văzut ceva, am văzut cu adevărat, după cum ne-a învățat fiul Tunetului (Ioan Evanghelistul n.n.) „ceea ce era dintru început, ceea ce am auzit, ceea ce am văzut, ceea ce am privit cu ochii noștri și mâinile noastre au pipăit, despre Cuvântul vietii, acestea le mărturisim” (I In. 1, 1-2), și iarăși și ceilalți ucenici ai Cuvântului (zicînd): „noi am mîncat și am băut împreună cu El” (F. Ap. 10, 41), nu numai înainte de Patima, ci și după Patima și înviere; asadar, celor ce au primit de la Dumnezeu puterea de a deosebi porunca din Lege și învățătura din Har, și știu ca ceea ce e în Lege era nevăzut, în Har este văzut și pipăit, drept pentru care în icoane înfațisează cele văzute și pipăite și se închina lor, vesnică să fie memoria.

Precum au vestit Profetii, precum au învățat Apostolii, precum a primit Biserica, precum au dogmatizat Dascălii (Bisericii), precum a convenit (întreaga) creștinătate ecumenică, precum a strălucit harul, precum s-a arătat adevărul, precum a fost izgonită minciuna, precum a îndrăznit înțelepciunea, precum a biruit Hristos, așa cugetăm, așa grăim, așa vestim și cinstim pe Hristos adevăratul Dumnezeu nostru și pe sfinții Lui, în cuvinte, în scrieri, în gândiri, în jertfe, în biserici, în icoane pe Unul adorându-L și cinstindu-L, ca pe un Dumnezeu și Domn, iar pe ceilalți cinstindu-i pentru Stăpînul nostru obstesc ca pe autenticii Lui slujitori, acordîndu-le închinare potrivit relației. Aceasta este credința Apostolilor, aceasta e credința părinților, aceasta credința ortodocsilor, aceasta e credința care a întărit lumea.

După acestea să aclamăm frătește și părintește pe vestitorii dreptei credințe și cinstiri întru mărirea și cinstea pentru care au luptat și să zicem: lui Germanos, Tarasios; Nikephoros, Metodios, ca unor adevărați arhieri ai lui Dumnezeu, apărători și Dascăli ai ortodoxiei, vesnică să fie memoria etc.

Așa cum aceste binecuvîntări ale Părinților trec de la ei la noi, fiii lor, care rîvnim evlavia lor, tot astfel și blestemele lor îi ating pe toți ucigătorii de părinți și disprețuitorii poruncilor Domnului. Drept care, cu toții împreună, ca deplinătate a celor binecinstitori aducem astfel asupra lor blestemul, sub care s-au supus de altfel (mai întii) ei însșiși, (și zicem):

- Cei ce admit Iconomia în trup a Cuvîntului lui Dumnezeu (doar) cu cuvîntul, dar nu suferă să o vadă în icoane, drept pentru care, cu vorba se conformează dar în realitate tăgăduiesc (însăși) mîntuirea noastră, să fie anatema.

- Cei ce întrebuintează rău termenul „necircumscris”, și de aceea nu vor să înfățișeze în icoana pe Cel ce „s-a făcut părtaş cu noi trupului și sîngelui” (Ev. 2, 14), Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, arătîndu-se astfel pe ei însșiși a fi fantasiști (= doketi), să fie anatema.

- Cei ce admit, măcar ca nu vor, vedeniile profetice, dar resping imaginile înscrise ale celor văzute de aceștia, o minune, încă înainte de întruparea Cuvîntului, și, fie flecaresc aceea că văzătorul a văzut (în vedenie) însăși acea ființă (dumnezeiască) necuprinsă și nevăzută, fie convin că acestea s-au arătat celor ce le-au văzut ca niste icoane ale adevărului, ca tipuri și figuri ale lui, dar nu suferă să fie înfățișate în icoane nici Cuvîntul întrupat, nici Patima Sa cea mare pentru noi, să fie anatema.

- Cei ce aud pe Domnul zicînd: „de credeți în Moise, ați crede și în Mine” (In. 5, 46) și celelalte, și înțeleg pe Moise grăind: „profet ca și mine va ridica Domnul Dumnezeu nostru dintre frații noștri” (Dt. 18, 15-18), iar

după aceasta zic ca ei primesc pe Profetul (vestit), dar nu introduc si prin icoane Harul Profetului si pe Mîntuitorul a toată lumea asa cum a fost El văzut, cum a trăit cu oamenii, cum a vindecat patimi si boli fără leac, cum a fost răstignit, si cum a fost îngropat, cum a înviat, cum a suferit si făcut toate pentru noi; deci cei ce nu suferă să vadă în icoane aceste lucrări mîntuitoare a toată lumea, si nici nu le cinstesc si veneraza, să fie anatema.

- Cei ce stăruiesc în erezia iconomahă sau mai degrabă în apostazia hristomahă, si care nu vor sa fie condusi spre mîntuirea lor prin legiuirea mozaică, nici nu consimt să se reintegreze în dreapta credință si cinstire prin învățăturile apostolice, care nu se încred în îndemnurile si sfaturile Părintilor de a se reîntoarce din rătăcirea lor, nici nu au vreo consideratie față de consimtămîntul Bisericii lui Dumnezeu din toată lumea, ci dimpotrivă se raliază pe el însisi partidei Iudeilor si Elinilor - căci ceea ce aceia le blasfemiază nemijlocit față de Prototip acestia nu se rusineaza a le cuteza prin intermediul icoanei Lui si împotriva Celui înfățisat pe ea - deci cei ce sînt tinuti fără întoarcere în captivitatea acestei rătăcirii si își închid urechile înaintea oricărui cuvînt dumnezeiesc sau învățătură duhovnicesti, ca unii ce sînt deja putreziti si tăiați pe ei însisi, din obstescul Trup al Bisericii, să fie anatema.

B. SYNODIKONUL EPOCII COMNENILOR

2. Contra lui Gerontios din Lampe (între 1052-1081)

- Gerontios, originar din Lampe, care a împröscat veninul ereziei lui în Creta, si s-a numit pe sine Unsul, spre răsturnarea, vai, a Iconomiei mîntuitoare a lui Hristos, dimpreună cu dogmele si scrierile sale perverse si cu cei ce cugetă la fel cu acesta, să fie anatema.

3. Contra lui Ioan Italos (1076-1077; 1082)

Capetele lui Italos

- Cei ce întreprind în genere a introduce oarecare investigare nouă în ce privește negrăita Iconomie în trup a Mîntuitorului si Dumnezeului nostru, si a examina în ce mod însusi Cuvîntul lui Dumnezeu s-a unit cu frămîntatura omeneasca, si, potrivit cărui principiu a îndumnezeit trupul asumat, încercînd sa jongleze logomahic cu termeni dialectici ca „prin fire" (kata physin) sau „prin adoptiune" (kata thesin) în privinta noutății celei mai presus de fire (hyper physin) a (unirii) celor două firi ale Dumnezeu-Omului, să fie anatema.

- Cei ce se proclama pe ei însisi drept-cinstitori, dar introduc fără rusine sau mai degrabă fără evlavie în Biserica ortodoxă si sobornicească

impioasele dogme ale Elinilor referitoare la sufletele omenesti, la cer, la pământ, si la celelalte creaturi, să fie anatema.

- Cei ce preacinstesc pretinsa si „nebuna înțelepciune” (I Cor. 3, 19) a filozofilor celor din afară, si urmează celor ce o profesază (pe aceasta), admitînd (astfel) metempsihozele sufletelor oamenilor sau că si acestea pier în mod similar cu cele ale vietuitoarelor nerationale si se întorc în nefiinta, respingînd de aici Învierea, Judecata si răsplatirea finala a celor făcute în viata, să fie anatema.

- Cei ce dogmatizează că materia si Ideile sînt fără de început (eterne) sau împreună-fără-de-început (coeterne) cu Ziditorul a toate Dumnezeu, si că cerul si pământul si celelalte creaturi sînt vesnice si fără-de-început, dăinuind pururea nemodificate; si care se împotrivesc (astfel) Celui ce a zis: „cerul si pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece” (Mt. 24, 35), glăsuind cele desarte si pămîntesti si atrăgînd astfel blestemul dumnezeiesc asupra capetelor lor, să fie anatema.

- Cei ce zic ca înțeleptii Elinilor, cei dintîi ereziarhi, si care au fost deja zvîrliti anatemei de cele sapte sfînte Sinoade Ecumenice si de toti Părintii care au strălucit în Ortodoxie, ca unii (ce sînt) străini de Biserica sobornicească, deci cei care zic ca acestia, pentru bogătia stricată si necurată din scrierile lor, sînt cu mult mai buni, si acum si la judecata ce va să fie, decît bărbații cei binecinstitori si ortodocsi, dar care au putut gresi pentru patima si nestiinta omenească, să fie anatema.

- Cei ce nu primesc cu credinta curată si simplă, din toată inima si din tot sufletul, minunile extraordinare ale Mîntuitorului si Dumnezeului nostru si ale Stăpînei noastre care L-a născut fără prihană si ale celorlalti Sfînti, ci încearcă să le defăimeze prin demonstratii si rationamente sofistice drept (lucruri) imposibile sau să le rătălmăcească după cum li se pare lor si să le potrivească după părerea lor, să fie anatema.

- Cei ce împreună cu alte plăsmuiri mitice schimbă de la ei însisi si doctrina noastră despre creatie, admitînd ca adevărate Ideile platonice, si zicînd ca materia de sine subzistenta își primește formele sale de la (aceste) Idei, defăimînd astfel deschis libertatea Ziditorului, Care a dus toate dintru nefiintă la fiintă si, în calitate de Făcător, a fixat tuturor cu libertate suverană un început si un sfîrsit, să fie anatema.

- Cei ce zic ca la învierea cea de pe urmă si de obste oamenii vor învia si vor fi judecati cu alte trupuri si nu cu cele cu care au vietuit în aceasta viață, întrucît acestea se corup si pier, si flecaresc lucruri desarte si zadarnice, în vreme ce însusi Hristos Dumnezeuul nostru si ucenicii Lui, învățătorii nostri, ne-au învățat ca oamenii cu trupurile cu care au vietuit în aceasta viață cu acestea vor fi si judecati, si încă si marele

Apostol Pavel a învățat în mod expres adevărul pe larg și cu exemple în cuvântul lui despre înviere (I Cor. 15, 12-55) dovedind pe cei ce cugetă astfel a fi fără de minte; asadar, cei ce se împotrivesc acestor dogme și doctrine, să fie anatema.

- Cei ce admit și predau vorbele elenice cele desarte, adică cum ca ar fi o preexistentă a sufletelor, că nu toate s-au făcut și adus din neființă, că ar exista un sfârșit al pedepsei sau o restabilire a creației și a lucrurilor omenești, și de aici înțeleg împărțirea cerurilor ca ceva destructibil și trecător, în vreme ce însuși Hristos Dumnezeuul nostru ne-a învățat că ea este veșnică și indestructibilă, și din întreaga Scriptura veche și nouă am primit aceea ca pedeapsa (finala) va fi nesfârșită și împărțirea veșnică; asadar, cei care se pierd pe ei însuși cu asemenea cuvinte și se fac și altora pricină de osîndă, să fie anatema.

- Dogmele și doctrinele elenice și heterodoxe sau potrivnice credinței celei sobornicești și neprihanite a ortodocșilor introduse împotriva credinței creștine și ortodoxe de Ioan Italos și de acei dintre ucenicii lui care iau parte la pierzania lui, să fie anatema.

4. Contra lui Nil Calabrezul (cc. 1087) și a monahului Nil

- Toate cele dogmatizate fără evlavie de monahul Nil ca și cei ce au părțasie cu ele, să fie anatema.

5. Contra lui Eustratios al Niceei (1117)

Tezele găsite străine de dogmele cele drepte ale Bisericii în cele două tratate scrise de Eustratios, fostul mitropolit al Niceei, împotriva Armenilor, și care au fost anatematizate:

- Cei ce introduc cu privire la negrita Iconomie în trup a Domnului și Dumnezeuului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos anumite rostiri desarte, și zic sau cugetă ca umanitatea lui Hristos se închină (proskynein) Dumnezeirii celei neapropiate ca un rob (doulikos) și posedă condiția veșnică de rob (douleian aidion) ca o calitate ființială (ousiode) și cu neputință de pierdut, să fie anatema.

- Cei ce nu întrebuintează cu toată evlavia distincția ca pură operație intelectuală (te kat'epinoian diairesei) cu scopul de a evidenția doar alteritatea celor două firi ce concurg în mod negrăit în Hristos și sînt unite în El în mod neamestecat și nedespărțit, ci abuzează de o astfel de distincție și zic ca umanitatea asumată este altceva nu numai prin fire ci și prin cinstire, și ca ea adora (latreuei) pe Dumnezeu și îi aduce o slujire

de rob, oferindu-i cinstea cuvenită ca pe un lucru datorat, la fel ca „duhurile slujitoare” (Evr. 1, 14) ce slujesc și cinstesc pe Dumnezeu ca niște robi, și care învată că doar firea asumată este propriu-zis Arhiereul cel mare, și nu însuși (ipostasul) Cuvîntul lui Dumnezeu întrucît s-a făcut om, ca unii care prin asemenea lucruri îndrăznesc să împărtășească ipostatic pe Unul Hristos, Domnul și Dumnezeul nostru, să fie anatema.

6. În controversa referitoare la interpretarea dogmatică a ecfonisului liturgic „Ca Tu ești Cel ce aduci și Cel ce Te aduci și Cel ce primești, Hristoase Dumnezeule”.
Contra lui Soterichos Panteugenos (1157).

Cele introduse și răspîndite prin viu grai de Mihail, fostul dascăl, protecdic și maistor al retorilor, și de Nikephoros Basilakes, dascăl al Epistolelor, diacon al Marii Biserici a lui Dumnezeu din Constantinopol, care au fost urmate și de Eustathios mitropolitul Dyrrachionului și care au fost susținute în scris mai cu seama de Soterichos, diacon al aceleiași Biserici, patriarh ales al marelui oraș al lui Dumnezeu Antiohia, cel numit și Panteugenos, și celelalte lucruri introduse și publicate în scris de același Soterichos, și care au fost anatematizate și respinse mai tîrziu chiar de ei însuși, și pe care le-a dezavuat și azvîrlit anatemei Sf. Sinod reunit din porunca lui Manuel. Marele împărat ortodox, porfirogenet și autocrator al Romeilor, Comnenul:

- Cei ce zic că jertfa cinstitului Trup și Sînge din vremea Patimii lumii - spre - mîntuire a Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos, jertfa oferită de El pentru a noastră mîntuire în calitatea Lui de Arhiereu lucrînd pentru noi potrivit umanității sale - întrucît potrivit marelui în teologie Grigorie, însuși este și sacrificator și victimă -, (Fiul) a oferit-o lui Dumnezeu Tatăl, dar nu a primit-o ca Dumnezeu împreună cu Tatăl nici Cel Unul Născut, nici Duhul Sfînt, întrucît prin aceasta exclud pe însuși Dumnezeu Cuvîntul și pe Duhul Mîngîietorul, Cel de o ființă și o cinstitură cu El, de la de-o-cinstitura și egalitatea cuvenită Lui ca Dumnezeu, să fie anatema.

- Cei ce nu admit că jertfa adusă în fiecare zi de către cei ce au primit de la Hristos puterea ierurgică (sacramentală) a celebrării dumnezeiestilor misterii este oferită (întregii) Sfintei Treimi, ca unii ce contrazic pe sfinții și dumnezeiestii Părinți Vasile și Ioan Hrisostom cu care împreună-glăsuire (toti) ceilalți cu Dumnezeu purtători Părinți ai noștri în cuvintele și scrierile lor, să fie anatema.

- Cei ce aud pe Mîntuitorul zicînd despre celebrarea sacramentală (hierourgia) dumnezeiestilor misterii de El însuși predată: „Aceasta să faceți ca anamneză (amintire) a Mea” (Le. 22, 19), dar nu înțeleg corect termenul „anamneza”, ci îndrăznesc să zică că jertfa adusă zilnic de cei ce

celebrează dumnezeiestile misterii după cum a predat Mîntuitorul nostru și Stăpînul tuturor, înnoieste jertfa propriului Lui Trup și Sînge adusă pe cinstita Cruce spre obsteașca rîscumpărare și împăcare a firii omenesti doar la modul imaginativ și iconic (phantastikos kai eikonikos), și de aici introduc și (ideea) că aceasta ar fi o altă jertfă decît cea savîrsită de Mîntuitorul la început (pe Golgota), ca unii ce desenează misterul înfricosătoarei și dumnezeiestii celebrări prin care primim arvuna vieții celei ce va să vină, și aceasta în vreme ce dumnezeiescul și preînțeleptul nostru Părinte Ioan Hrisostom, în multe exegeze ale sale la cuvintele marelui Pavel, evidentiază limpede identitatea jertfei (tes thysias to aparallakton) și zice clar ca este una și aceeași (ten auten eînai), să fie anatema.

- Cei ce născocesc și introduc distante temporale (chronikas diastaseis) în împăcarea firii omenesti cu dumnezeiască și fericita fire a Treimii celei de viață începătoare și prea-neprihănite, și stabilesc ca dogmă aceea că, mai întîi am fost împăcați cu Cuvîntul cel Unul Născut prin asumarea (umanității), și mai apoi cu Dumnezeu Tatăl prin mîntuitoarea patimă a Domnului Hristos, împărtînd astfel cele neîmpărtite, în vreme ce dumnezeiestii și fericirii Părinti învată că Cel Unul Născut ne-a împăcat cu Sine iar prin Sine cu Dumnezeu Tatăl, și prin urmare și cu Prea Sfîntul de viață făcătorul Duh, prin totalitatea misterului Iconomieii Sale, ca unii ce sînt născocitori de iscodiri noi și străine, să fie anatema.

7. În controversa referitoare la exegeza dogmatică a textului:

„Tatal Meu este mai mare decît Mine” (In. 14, 28).

a) Sinodul general (1166)

Cele scrise și predate odinioară de sfîntii și de Dumnezeu purtători Părinti și vestitori ai adevărului și Dascăli ai sfîntei lui Dumnezeu Bisericii, iar acum din inițiativa de Dumnezeu miscată și din purtarea de grijă de Dumnezeu socotită a de Dumnezeu încununatului, preaputernicului, de Dumnezeu înțeleptului, ortodoxului, biruitorului, sacro-sanctului nostru mare împărat, porfirogenet și autocrator kyr Manuel Comnenul, clarificate și definite de sacrul și dumnezeiescul Sinod, reunit din porunca sa, și orînduite a fi proclamate în aceasta augusta zi:

- Cei ce nu înțeleg corect cuvintele sfîntilor Dascăli ai Bisericii lui Dumnezeu, și încearcă să răsătalmăcească și să întoarcă (înțelesul) celor zise în acestea limpede și lămurit prin harul Sf. Duh, să fie anatema.

- Celor ce primesc aceea că cuvîntul lui Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu și Mîntuitorul nostru: „Tatal Meu este mai mare decît Mine” (In.14, 28), a fost zis, între alte interpretări ale Sfîntilor Părinti, și cu referire la umanitatea Sa după care a și pătimit, așa după cum vestesc

expres Sfintii Părinti în multe din de Dumnezeu inspiratele lor scrieri, și mai zic ca Acelasi Hristos a pățimit după trupul Lui, vesnică să fie memoria.

- Cei ce cugetă și zic că îndumnezeirea firii asumate a constat dintr-o transformare a firii omenești în dumnezeire, și care nu înțeleg ca din însăși virtutea unirii trupul Domnului participa la demnitatea și maiestatea divină, este închinat cu o unică închinare în Dumnezeu Cuvîntul care și L-a asumat, și este de aceeași cinste, de aceeași slavă, de viață făcător, de același renume, de același scaun cu Dumnezeu Tatăl și Prea Sfîntul Duh, fără a deveni însă cu toate acestea de-o-ființă cu Dumnezeu încît să iasă din proprietățile sale naturale de creat, circumscris și din celelalte proprietăți contemplate în firea omenească a lui Hristos, și să se transforme astfel în ființa dumnezeirii, pentru că din aceasta s-ar putea trage concluzia sau că Înomenirea și Patimile Domnului au avut loc doar în aparență și nu în realitate, sau că a pățimit însăși Dumnezeirea celui Unul Născut, să fie anatema.

- Celor ce zic ca trupul Domnului cel preaînălțat și ridicat mai presus de toată cinstea - ca unul care în virtutea unirii supreme în mod neschimbat, nealterat, neamestecat și nemutat, a devenit, din pricina unirii ipostactice, egal cu Dumnezeu (homoteos), rămînînd pururea neseplat și indisociabil de Dumnezeu Cuvîntul Care L-a asumat -, este cinstit cu același renume cu El, și închinat cu o unică închinare, fiind asezat pe tronurile împărătești și dumnezeiești de-a dreapta Tatălui ca unul îmbogățit cu maririle Dumnezeirii, dar cu salvardarea (neconținută) a proprietăților firii, vesnică fie memoria.

- Cei ce resping zicerile Sf. Părinti, și anume cele proferate întru apararea dogmelor celor drepte ale Bisericii lui Dumnezeu de către Atanasie, Chiril, Ambrozie, de Dumnezeu grăitorul prea sfîntul papa al Romei celei Vechi Leon, și de ceilalți (toti), și nu vor să primească (întocmai) actele Sinoadelor Ecumenice al IV-lea și al VI-lea, să fie anatema.

b) Contra lui Constantin al Kerkyrei (1170)

Anatematisme alcătuite la cîțiva ani după cele sanctionate și dogmatizate referitor la „Tatal Meu este mai mare decît Mine” (In.14, 28), contra celor ce se împotrivesc și contrazic fără știință și fără evlavie acestea, (și cu care conglăsuia pe atunci și fostul Mitropolit al Kerkyrei, Constantin, nepot al arhiepiscopului Bulgariei, care însă și el după mai mulți ani a fost reprimit în Biserica, după ce s-a lepădat de unii ca aceia și s-a alăturat celor drept cugetători anatematizînd cele dogmatizate și grăite de el odinioară cu răutate și fără evlavie):

- Cei ce nu primesc cuvîntul adevăratului Dumnezeu si Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. „Tatal Meu este mai mare decît Mine”, după diferitele moduri în care l-au explicat Sfintii Părinti - unii zicînd că aceasta s-a zis după dumnezeirea (Lui) cu referire la aspectul cauzat al nasterii Sale din Tatăl, alții că după proprietățile naturale ale trupului celui asumat de El si enipostaziat în dumnezeirea Lui, adică cu referire la (însusirile acestuia de) creat, circumscris, muritor si celelalte afecte naturale si ireprosabile din pricina cărora Domnul putea zice că Tatăl este mai mare decît El însusi -, si zic că acest cuvînt trebuie înțeles (ca fiind valabil) doar atunci cînd, prin pura intelectie (sau operatie mintala), trupul (lui Hristos) este cugetat separat de Dumnezeire, ca si cum n-ar fi unit cu ea, si care nu iau aici distinctia pur intelectuală, asa cum a fost ea întrebuintată de Sfintii Părinti, adică (ca valabilă doar) atunci cînd e vorba de conditia Lui de rob si de nestiinta Lui (umană) - întrucît (Părintii) nu sufereau ca trupul egal si de-o-cinstire cu Dumnezeu al lui Hristos să fie necinstit prin astfel de expresii - ci zic că si proprietățile naturale care apartin în mod real trupului Domnului celui enipostaziat în Dumnezeirea Sa si rămînînd (pururea) nedespărțit de ea, trebuie luate după unire ca valabile doar prin simpla intelectie mintală, ca unii ce dogmatizează despre cele nesubsistente si mincinoase acelasi lucru ca si despre cele subsistente si adevărate, să fie anatema.

- Cele zise cu răutate si fără evlavie de fostul mitropolit al Kerkyrei, Constantin, nepotul arhiepiscopului Bulgariei, si anatematizate apoi de el, să fie anatema.

- Toti care cugetă astfel de lucrări, să fie anatema.

- Fostul mitropolit al Kerkyrei, Constantin, nepotul arhiepiscopului Bulgariei, care dogmatizează cu răutate si lipsă de evlavie (sau: Cei ce dogmatizează cu răutate si lipsă de evlavie) despre cuvîntul adevăratului Dumnezeu si Mîntuitorul nostru Iisus Hristos: „Tatal Meu este mai mare decît Mine” si nu cugetă nici nu zic(e) că această este luat de Sfintii si de Dumnezeu purtători Părinti în mai multe înțelesuri evlavioase, între altele (înțelegîndu-l) cu referire la trupul cel asumat de Fiul Cel Unul Născut al lui Dumnezeu din Sfînta Fecioară si de Dumnezeu Născătoarea, si enipostaziat în Dumnezeirea Lui, fără amestecare, avînd (salvgardate) si după unirea nedespărțită însusirile proprii cu referire la care Domnul a numit pe Tatăl mai mare decît Sine, si rămînînd în acelasi timp împreună-închinat si împreună-mărit întru o singură închinare ca unul egal cu Dumnezeu (homotheos) si de aceeași cinstire cu Tatăl si Prea Sfîntul Duh; si care sustin(e) dimpotrivă că nu se cade a înțelege acest cuvînt (ca valabil) atunci cînd Domnul este conceput ca ipostas unic avînd cele două firi unite, ci doar atunci cînd, prin intelectie pur mintală, trupul Lui este considerat separat de Dumnezeire si socotit în mod abstract ca al oricărui om, si aceasta în vreme ce marele în teologie (Ioan) Damaschin învată că distincția pur

intelectuală se aplică atunci când despre trupul lui Hristos se zice ceva ce nu constituie o proprietate naturală a Lui, doar spre a indica conditia Lui de rob sau nestiinta Lui (umana), si care nu vrea (vor) deci să urmeze sfintelor Sinoade Ecumenice al IV-lea si al VI-lea, care au dogmatizat în mod corect si evlavios despre cele două firi unite în mod neamestecat în Hristos, si au învățat Biserica lui Hristos dreapta credință (ortodoxia), ca unul (unii) ce a (au) alunecat astfel în diferite erezii, să fie anatema.

- Toti cei ce cugetă în acord cu Constantin, nepotul arhiepiscopului Bulgariei, si sînt afectati si întristati pentru depunerea lui, dar nu atît din iubire compătimitoare, ci pentru ca sînt împreună înșelati prin impietatea lui, să fie anatema.

c) Contra lui Ioan Eirenikos (1171)

- Prea ignorantul pseudomonah si în desert luptător Ioan Eirenikos si scrierile alcătuite de el împotriva dreptei credinte, si (toti) cei ce-l îmbrătisează pe acesta si sînt de părere si zic că nu cu referire la umanitatea enipostaziată în Domnul si Dumnezeuul nostru Iisus Hristos si unită cu Dumnezeirea lui la mod inseparabil, nedespărțit si neamestecat, a zis El, ca om desăvîrsit, cuvîntul din sfintele lui Evanghelii: „Tatal Meu este mai mare decît Mine”, ci aceasta s-a zis de către El potrivit umanității Lui atunci când aceasta este considerată prin intelectie pur mintală ca dezbrăcată si cu totul separată de dumnezeirea Lui, ca si cum n-ar fi unită cu ea si fiind luată exact ca si firea noastră (umană) comună, să fie anatema.

C. SYNODIKONUL EPOCII PALEOLOGILOR

8. Contra lui Varlaam si Akindynos (1351)

Varlaam si Akindynos, ucenicii si urmășii lui să fie anatema

Capetele împotriva lui Varlaam si Akindynos

- Cei ce cugetă si zic că strălucirea (ce s-a făcut) din Domnul la dumnezeiască Lui Schimbare la Fată este, când o lumina oarecare, aratare fără consistentă, creatură si fantasmă ce a strălucit doar pentru scurtă vreme stingîndu-se apoi într-o clipită, când însăși fiinta lui Dumnezeu, ca unii care, aderînd la aceste contradictorii si imposibile sustineri, se arată nebuni de nebunia lui Arie, care taia pe Unul Dumnezeu si unica Dumnezeire în creată si necreată, si se pun de acord cu nelegiuita impietate a Masalienilor, care zic ca fiinta dumnezeiască e vizibilă, si nu mărturisesc, potrivit celor teologhisite cu dumnezeiască însuflare de Sfinti si cu modul evlavios de a cugetă al Bisericii, că aceea preadumnezeiască lumină nu este nici creatură, nici fiinta lui Dumnezeu, ci har, strălucire si energie naturală necreată, emanînd pururea si fără separatie din însăși fiinta dumnezeiască, să fie anatema.

- Încă și cei ce cugetă și zic că Dumnezeu nu are nici o energie naturală ci numai ființă, și socotesc că ființa dumnezeiască și energia (lucrarea) dumnezeiască sînt identice și absolut indistincte, și gîndesc că nu există nici o diferență între ele cu privire la ceva, ci aceeași realitate se zice la ei cînd ființă cînd lucrare, ca unii ce suprimă fără judecată înșasi ființa dumnezeiască împingînd-o în ne-ființă - căci dascălii Bisericii vorbesc în termeni precisi că numai ne-ființa este lipsită de energie -, și care mai sînt bolnavi și de cele ale lui Sabelie, cutezînd a înnoi acum cu privire la ființa și lucrarea dumnezeiască vechea contradicție, confuzie și amestecare a aceluia în ce privește cele trei ipostaze ale Dumnezeirii, fuzionîndu-le în mod asemănător și pe acestea (adică ființa și lucrarea) în mod neevlavios, și nu mărturisesc, potrivit celor teologisite cu dumnezeiască însuflare de Sfinți și cu modul evlavios de a cugetă al Bisericii, că în Dumnezeu există atît ființa cît și energia naturală a acesteia, după cum au limpezit cei mai mulți dintre sfinți, dar în mod lămurit mai cu seamă cei de la sfîntul al VI-lea Sinod Ecumenic, care s-a întrunit în întregime în chestiunea referitoare la cele două energii și voinți, dumnezeiască și omenească, ale lui Hristos, și care nici nu vor să înțeleagă că așa cum între ființa și energia dumnezeiască există o unire neamestecată, tot așa există între ele și o diferență în unele privințe, dar care nu crează între ele interval sau distanță, mai cu seamă în ce privește însușirile de cauză și cauzat, neparticipabil și participabil, primele revenind ființei iar cele de al doilea energiei; deci, unii care proferează în mod neevlavios unele ca acestea, să fie anatema.

- Încă și cei ce cugetă și zic că toată puterea și energia triipostatică a Dumnezeirii este creată, ca unii care de aici ne silesc să credem că este creată înșasi ființa dumnezeiască - căci energia creată, potrivit Sfinților, va vădi drept creată și firea (din care emană) iar energia necreată va caracteriza ființa necreată -, și de aici sînt în primejdie de a cădea cu totul în ateism, ca unii ce atribuie credinței celei curate și ireproșabile a creștinilor mitologia elenică și adorarea creaturilor, și nu mărturisesc, potrivit celei teologisite cu dumnezeiască însuflare și cu modul evlavios de a cugetă al Bisericii, că toată puterea și energia naturală a Dumnezeirii celei triipostatice este necreată, să fie anatema.

- Încă și cei ce cugetă și zic că prin această (distincție) se face o anumită compoziție în Dumnezeu, și nu cred învățaturii Sfinților care învață că de la cele ale firii nu se face în fire nici o compoziție, și deci ne defăimează nu numai pe noi ci și pe toți Sfinții care învață în termeni precisi și multe rînduri atît simplitatea și necompoziția în Dumnezeu, cît și diferența ființei și energiei dumnezeiești, și că această diferență nu deteriorează cu nimic și de fel simplitatea dumnezeiască - căci n-ar fi putut întreprinde (Părintii) a teologhisi astfel împotriva lor înșisi -; deci, cei ce grăiesc aceste lucruri desarte și nu mărturisesc potrivit celor teologisite cu dumnezeiască însuflare de Sfinți și cu modul evlavios de a cugetă al

Bisericii, că dimpreună cu această diferență vrednică de cele divine se conservă în mod frumos și simplitatea divină, să fie anatema.

- Încă și cei ce cugetă și zic ca numele „dumnezeire” se zice numai pentru fiinta dumnezeiască și nu mărturisesc potrivit celor teologhisite cu dumnezeiască însuflare de Sfinti și cu modul evlavios de a cugetă al Bisericii, că acesta se atribuie nu mai puțin și energiei dumnezeiești, și astfel, când cineva zice „Dumnezeire”, el cinsteste în multe feluri unica Dumnezeire a Tatălui și a Fiului și a Sfintului Duh, atît fiinta cît și energia lor, precum ne-au învățat dumnezeiestii noștri inițiatori în misterele divine, să fie anatema.

- Încă și cei ce cugetă și zic ca fiinta dumnezeiască este participabilă, ca unii ce nu se rusinează a introduce în Biserica noastră nelegiuita impietate a Masalienilor care au fost bolnavi de această părere în vechime, și nu mărturisesc potrivit celor teologhisite cu dumnezeiască însuflare de Sfinti și cu modul evlavios de a cugetă al Bisericii, că fiinta dumnezeiască este absolut incomprehensibilă și neparticipabilă, dar harul și energia dumnezeiască sînt participabile, să fie anatema.

Toate impioasele lor tratate și înscrieri, să fie anatema.

- Lui Andronic Paleologul, slavitul și fericitul nostru împărat, care a reunit primul Sinod (iulie 1341) împotriva lui Varlaam, prezidînd în mod nobil Biserica lui Hristos și acel sacru Sinod prin fapte, cuvinte și admirabile discursuri pronunțate cu propria sa gură, întărind dogmele evanghelice și apostolice, și depunînd și dezavuînd public pe mai suszitul Varlaam dimpreună cu ereziiile și scrierile lui și cu glasurile lui desarte împotriva credinței noastre, ca unuia care în mijlocul acestor sacre lupte și isprăvi pentru dreapta credință a schimbat (la numai cîteva zile mai apoi) în mod fericit viața aceasta trecînd la viața cea bună și fericită, vesnică fie memoria.

- Lui Grigorie, preasfîntul mitropolit al Tesalonicului, care în Sinodul cel din Marea Biserică a depus pe Varlaam și Akindynos, conducătorii și născocitorii noilor erezii, împreună cu perversa asociație din jurul lor, care au cutezat să numească creatură energia și puterea naturală și inseparabilă a lui Dumnezeu, și simplu-zis toate proprietățile naturale ale Sfintei Treimi, ca și lumina neapropiată care a strălucit din Hristos pe munte, întreprinzînd să introducă cu răutate în Biserica lui Hristos o dumnezeire creată. Ideile platonice, și acele mituri elenice; care a luptat cu înțelepciune și curaj pentru Biserica obstească a lui Hristos și pentru dogmele cele adevărate și infailibile ale ei despre Dumnezeire în scrieri, în discursuri și în discuții proclamînd neîncetat o unică Dumnezeire și un Dumnezeu triipostatic, cu energie și voință, atotputernic și necreat întru toate cele ale sale, potrivit Dumnezeiestilor Scripturi și a teologilor și exegetilor (din vechime), adică (urmînd) lui Atanasie și Vasile, Grigorie,

Ioan si Grigorie, si de asemenea lui Chiril si înțeleptului Maxim, (lui Ioan) oracolului dumnezeiesc celui din Damasc, ca si (tuturor) celorlalti Părinti si Dascăli ai Bisericii lui Hristos, arătându-se prin cuvinte si fapte a fi pârtașul si tovarășul, ecoul, emulul si aliatul tuturor acestora, vesnică sa fie memoria.

- Tuturor celor ce au luptat pentru Ortodoxie împreună cu slăvitul si fericitul nostru împarat (Andronic) si după el, si au sustinut cu vitejie Biserica lui Hristos în cuvinte si discutii, scrieri si învățături, cuvînt si faptă, combătînd si dezavuînd împreună perversele si cele cu multe înfășisari erezii ale lui Varlaam si Akindynos si pe cei ce cugetau la fel cu acestia, si care au proclamat cu strălucire dogmele apostolice si patristice ale dreptei credinte fiind pentru acestea calomniati, defăimati si ocărîti de oameni rău famati dimpreună cu Sfintii teologi si purtătorii de Dumnezeu Părinti si Dascăli ai nostri, vesnică fie memoria.

- Celor ce mărturisesc Un Dumnezeu triipostatic atotputernic si necreat nu numai după fiintă si ipostasuri, ci si după energie, si zic că dumnezeiasca energie iradiază în mod nedespărțit din dumnezeiască fiintă, indicînd prin „iradiază" distinctia negrăită, iar prin „în mod nedespărțit" unirea lor mai presus de fire, după cum a proclamat si Sfîntul Sinod al VI-lea Ecumenic, vesnică fie memoria.

- Celor ce mărturisesc că Dumnezeu asa cum este necreat si fără de început după fiintă este tot asa si după energie - luînd aici expresia „fără de început" (ânarchos) cu referire la timp (nu la principiu) - si zic că după fiinta sa dumnezeiască Dumnezeu este cu totul neparticipabil si incomprehensibil, dar pentru cei vrednici este participabil după energia sa dumnezeiască si îndumnezeitoare, după cum zic teologii Bisericii, vesnică fie memoria.

- Celor ce mărturisesc că lumina ce a strălucit pe munte la Schimbarea la Fată a Domnului este lumina neapropiată, lumina infinită si revărsare neînțeleasă a dumnezeiestii splendori, slavă negrăită, slavă supremă a dumnezeirii, slavă primordială si atemporală a Fiului, împărătie a lui Dumnezeu, frumusetate adevărată si vrednică de iubire în jurul firii celei dumnezeiesti si fericite, slavă naturală a lui Dumnezeu, si Dumnezeire a Tatălui si a Duhului strălucind în Fiul cel Unul Nascut, asa cum au grăit dumnezeiesti si de Dumnezeu purtători Părintii nostri Atanasie si Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, Ioan Hrisostom si Ioan Damaschin, drept pentru care slăvesc această preadumnezeiască lumină ca necreată, vesnică fie memoria.

- Celor ce slăvesc lumina Schimbării la Fată a Domnului ca necreată pentru motivele cele mai înainte zise, si totusi nu zic că aceasta este fiinta cea mai presus de fiinta a lui Dumnezeu - întrucît aceea rămîne cu totul nevăzută si neparticipabilă, căci „pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut

vredată" (In. 1, 18), adică așa cum este El în firea Lui, zic teologii - ci o numesc mai degrabă slavă naturală a ființei celei mai presus de ființă iradiind în mod nedespărțit din aceea, și arată celor curățiți cu mintea pentru iubirea de oameni a lui Dumnezeu, slava cu care Domnul și Dumnezeul nostru va veni la a doua și înfricoșătoarea Venire să judece viii și morții, după cum zic teologii Bisericii, vesnică fie memoria.

9. Reluarea și finalul Synodikonului Icoanelor Anatemele de la Niceea (787)

- Toti ereticii să fie anatema.
- Sinedriul, cel ce s-a aprins cu mînie împotriva cinstitelor icoane, să fie anatema.
- Cei ce iau zicerile dumnezeiestii Scripturi împotriva idolilor ca zise pentru cinstitele icoane ale lui Hristos Dumnezeu nostru și ale Sfinților Lui, să fie anatema.
- Cei ce sînt în comuniune cu buna știință cu cei ce ocărăsc și necinstesc augustele icoane, să fie anatema.
- Cei ce zic că creștinii se apropie de icoane ca de niște zei să fie anatema.
- Cei ce zic că un altul, afară de Hristos Dumnezeu nostru, ne-a slobozit din rătăcirea idolatrii, să fie anatema.
- Cei ce cutează să zică că (prin icoane) Biserica sobornicească a acceptat idoli, ca unii ce răstoarnă misterul (întrupării) și astfel însăși credința creștină, să fie anatema.
- Dacă cineva ia apărarea unui adept al ereziei detractorilor creștinilor, fie el în viață, fie mort în aceasta, să fie anatema.
- Dacă cineva nu se închină Domnului nostru Iisus Hristos celui circumscris în icoana după umanitate, să fie anatema.

10. Polychronia și Euphemia

Epilog euhologic Sfînta Treime i-a marit pe ei!

Cerînd lui Dumnezeu să fim și noi instruiți și întăriți prin luptele, întrecerile și învățăturile lor cele pînă la moarte pentru cauza evlaviei, și rugîndu-L să ne arate pînă la sfîrșit imitatori ai vietuirii lor celei îndumnezeite, să ne învrednicim și noi de cele cerute prin harul și milele marelui și întîiului nostru Arhiereu, Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, prin mijlocirile preaslavitei Stăpînei noastre de Dumnezeu Născătoare și Pururea Fecioarei Maria, ale îngerilor celor deiformi și ale tuturor Sfinților. Amin.

Traducere și prezentare
de Drd. Ioan I. Ica